

Posudek ~~vedoucího/oponenta~~ bakalářské práce – akademický rok 2016/2017

Autor práce: **Zuzana Krivošová**
Studijní obor: **Historicko-literární studia**
Název práce: **Literárne dielo Magdaleny Dobromily Rettigovej v literárnej kultúre
20. storočia**
Vedoucí práce: **PhDr. Miroslav Kouba, Ph.D.**
Oponent práce: **PhDr. Ivo Říha, Ph.D.**

I. Formulace cílů práce, metodologie

(adekvátnost formulace cílů, vymezení tématu odpovídající rozsahu BP, adekvátnost zvolené metodologie)

Bakalářská práce kol. Z. Krivošové se zaměřuje na dosud jen okrajově zpracované téma recepce literární tvorby Magdaleny Dobromily Rettigové v průběhu 20. století, čímž je vymezen relativně složitý úkol. Rettigové *Domáci kuchařka*, na níž se diplomantka soustředí ve své práci zejména, vyšla po vzniku Československa pouze dvakrát – v roce 1922 a pak až v komentovaném vydání roku 1986, a proto zvolené téma nabízí množství zajímavých otázek, jež vlastně souvisí s recepcí nejen jedné z nejznámějších českých kuchařských knih, ale také s širě pojatým tématem, co v českém kulturním vědomí zůstalo z národního obrození. Mnohé z těchto otázek kol. Krivošová úspěšně rozpracovává, některé by bylo možno dalším výkladem konkretizovat (to se týká zejména ústředního tématu mechanismů literární recepce této kuchařské knihy v průběhu 20. století). Přesto však lze konstatovat, že výběr tématu je vhodný pro tento typ závěrečné práce a že cíle práce jsou formulovány odpovídajícím způsobem.

body (0–4)*

4

II. Naplnění stanovených cílů

(odpovídající zpracování a interpretace výsledků, závěry práce, diskuse práce /porovnání výsledků práce s výsledky dosavadních bádání k tématu/, autorský přínos práce)

Kol. Krivošová zpracovala náležitým způsobem zadané téma. Z velké části tak pojednala o okolnostech, jež ovlivňovaly literární recepci *Domáci kuchařky* v průběhu 19. a 20. století, třebaže povaha vyčteného tématu by předpokládala pozornost věnovanou předminulému a minulému století v opačném poměrném zastoupení. V mnoha ohledech tak otázky, na jejichž zodpovězení literární historie stále čeká, zůstaly jen naznačeny.

Ocenit je třeba schopnost samostatného a systematického přístupu, s níž kol. Krivošová analyzuje recepci *Domáci kuchařky* v kontextu literárněhistorických a historických jevů českých kulturních dějin 19. století. Kol. Krivošová přitom správně konstatuje ústup prvků vlastenecko-výchovné funkce (včetně náznaků ženské emancipace) v průběhu 19. století, který je obzvláště patrný ve vydání z roku 1868 (a dalších) a který souvisel i s vývojem české společnosti (zejména její ženské části). V tomto smyslu naznačuje i proměny kognitivní funkce a okolnosti, za nichž se „jméno Rettigová“ a známá kuchařská kniha přeměňují na jedné straně v určitý symbol či „značku“, na straně druhé však množství vydání po roce 1918 potvrdilo její konotace se „starým režimem“. Nelze tak pochybovat o autorském přínosu předkládané práce, třebaže v dílčích kontextech by bylo možno úvahy dále rozvinout.

* legenda k bodovému hodnocení: 4 = zcela adekvátně zpracováno; 3 = poměrně vhodně zpracováno; 2 = dostatečně zpracováno; 1 = pouze částečně splněno; 0 = neadekvátně zpracováno

body (0–4)

3,5

III. Obsahové zpracování, přístup k řešení, řešení dílčích problémů

(struktura a koheznost práce, vzhled do problematiky, využití relevantních odborných zdrojů, adekvátní pojmový aparát, praktická aplikace teoretického rámce, samostatnost zpracování)

Na samém počátku je třeba konstatovat, že předkládaná práce kol. Krivošové má logickou a účelnou strukturu, jednotlivé části jsou kohezně vřazeny do celkové struktury výkladu. Úvodní kapitoly jsou kontextové – autorka v nich představuje jednak základní údaje o životě M. D. Rettigové, od nichž se odvíjí i její autorská tvorba, zároveň se snaží tyto poznatky zapojit do dobového obrozeneckého kontextu a jeho literární kultury (nutno opět podotknout, že pozornost, kterou Zuzana Krivošová věnuje obrozeneckým etapám, výrazně převyšuje kontexty 20. století, jež mají být v celé práci primární). Na vstupní kapitoly pak navazují stěžejní části práce – kapitoly 4–12. K vlastní recepci *Domácí kuchařky* v průběhu 20. století přistupuje autorka od kapitoly 7 (s. 48n.), kde zcela správně volí periodizaci vyplývající ze sociokulturních mezníků dějin českého národa, tj. období od rakousko-uherského vyrovnání do vzniku Československa (s. 53–58), období první republiky (s. 58–60), období totalitního režimu (s. 61–63) a nakonec období po roce 1990, resp. 1993 (s. 63–65; k diskuzi možná může být otázka, zda by jednotlivá údobí 20. století nebylo vhodnější pojmut jako pododdíly této sedmé kapitoly). Práce končí závěrem (s. 66–67) a bibliografií.

Kol. Krivošová se při zpracování vyčteného tématu opírala o relevantní bibliografii (zjevně mylně v závěrečném soupisu rozdělené na *prameny* a *zdroje*, namísto jistě zamýšlené *sekundární literatury*), jež obsahuje všechny základní dostupné práce. Nutno podotknout, že kol. Krivošové práci komplikoval fakt, že mnohá pozdější vydání *Domácí kuchařky* nejsou ani v Národní knihovně ČR (ani v jiných knihovnách) dostupná. Autorka pracuje s dobovými literárněkritickými ohlasy, které – podobně jako všechny užití práce – náležitým způsobem cituje.

Na nepoměrnou pozornost, s níž kolegyně Krivošová analyzovala osudy *Domácí kuchařky* v 19. a 20. století, již bylo poukázáno. Na tomto místě je třeba si ovšem uvědomit, že minimální vydavatelský zájem v průběhu 20. století, vyplývající z mnoha příčin sociokulturní povahy, nesporně limituje výchozí materiál, s nímž mohla kol. Krivošová při svých úvahách pracovat. O to více by si zasloužila pozornost analýza zpráv a článků o M. D. Rettigové uveřejňovaných v periodickém tisku, jejichž soupis uvádí J. Johanides ve své bibliografické příručce (*Magdalena Dobromila Rettigová: (1785-1845): soupis základních pramenů a literatury k 210. výročí jejího narození*. Rychnov nad Kněžnou: Městský úřad, 1995, s. 23–38). Nabízí se tak způsob, jehož prostřednictvím mohla autorka metodologicky překonat úskalí spjatá s absencí primárních zdrojů (knižních vydání) a zaplnit chybějící recepční pole.

body (0–4)

3

IV. Formální náležitosti práce a její úprava

(jazyková a stylistická úroveň, grafická úprava, dodržení příslušných citačních norem)

Z hlediska jazykové a stylistické úrovně splňuje předkládaná práce kladená kritéria. Je psána čtivým jazykem (autorka využívá prezentu historického), který v přiměřené míře doplňují vhodně vybrané citace a ukázky.

Co se týče grafické a formální úpravy, je nutno poukázat na občasné překlapy a přehlédnuté chyby, jež vznikly zřejmě nepozorností při narychlo prováděné korektuře. Totéž platí i pro poznámku č. 1, jež zůstala v rozpracovaném stavu. Zmínit je třeba i na nedůsledné psaní pomlček a spojovníků. Kromě

těchto poznámek však práce odpovídá formálním nárokům, což se týká i dodržení příslušných citačních norem.

body (0–4)

3

V. Otázky doporučené k rozpravě při obhajobě

1. Práce kol. Krivošové se věnuje recepci zejména *Domáci kuchařky*. Jakým způsobem by bylo možno charakterizovat literární recepci Rettigové prozaických (beletristických) děl, jež jsou ve výkladu zmíněna, výraznější pozornost jim však věnována nebyla?
2. Lze charakterizovat proměny obrazu M. D. Rettigové a její kuchařské knihy v českém periodickém tisku, jak na to poukazuje bod III tohoto posudku?

VI. Celkové hodnocení (doporučení/nedoporučení k obhajobě)

Předkládaná práce svým rozsahem i zpracováním odpovídá nárokům kladeným na BP. Zvolená metodologie je relevantní, třebaže ústřední téma je poněkud zastíněno výkladem o recepci *Domáci kuchařky* v době tzv. národního obrození.

Předkládanou práci Zuzany Krivošové však i přes uvedené poznámky mohu s dobrým svědomím **doporučit k obhajobě**.

VII. Návrh klasifikace (podle bodového ohodnocení)

Výsledné hodnocení **13,5 bodů** odpovídá pomeznímu pásmu známek **výborně a velmi dobře**. O konečném výsledku tak rozhodne průběh obhajoby a autorčina argumentační vybavenost.

datum: 29. května 2017

podpis:

Tabulka bodového hodnocení

Body	klasifikace	Podmínka
14 až 16	výborně	žádná nulová položka
11 až 13	velmi dobře	žádná nulová položka
5 až 10	dobře	žádná nulová položka
4 a méně	nevyhověl	min. 1 nulová položka